

Forslag til strategi DRB 2019-2022

– Enstemmig vedtatt på generalforsamling, 22. August 2019.

Forslag til strategi DRB 2019-2022	0
Oppsummering:	2
1 – Videreføre essensen	2
2 – Strategiske muligheter	2
Historikk og Design Region Bergen i dag	3
Status organisasjonen medio august 2019	3
Bergen Design Festival	4
Hvem skal DRB være til for?	5
Medlemsperspektiv	5
Samfunnsperspektiv	6
Bærekraft	6
Hva skal DRB være?	7
Visjon	7
Misjon	7
Verdier	7
Hvordan aktivere visjonen?	8
Videreføre essensen	8
Designdrevet innovasjon	8
Utdanning	9
DT-studiet	9
DT Masterclass	9
Portfølje av kortere kurs	9
Strategiske muligheter	9
Geografisk ekspansjon	9
Faglig ekspansjon	10
Designfaglig bredde	10
Design + Arkitektur	10
Felleskap	10
Strategisk posisjonering	11
Nasjonalt samspill geografisk og faglig	11
Internasjonale allianser	11
Valg av navn	11
Hvordan kan DRB organiseres?	11
Mulig finansiering av ny strategi	13

Oppsummering:

Strategien tar sikte på å ivareta det viktigste som organisasjonen har bygget opp, samtidig som den utforsker nye muligheter.

1 – Videreføre essensen

Designdrevet innovasjon for samfunns- og næringsutvikling har alltid vært sentralt for Design Region Bergen sin virksomhet. Det er ønskelig at Design Region Bergen viderefører dette. I første omgang gradvis, på prosjektbasis. Parallelt er det også behov for å etablere en mer forutsigbar driftsstøtte, gjennom en nøye balansering mellom organisasjonsform og tilskuddsordninger. Denne prosessen er initiert.

Design Thinking studiet har vært avgjørende for å øke bruken av strategisk design i Bergensområdet. Det er viktig å ivareta denne verdien. 2019 har vært et nødvendig hvileår for å profesjonalisere studiet ytterligere. Design Region Bergen fortsetter samarbeidet med utdanningsinstitusjonene, og tar sikte på å lansere et forbedret tilbud i 2020.

Bergen Design Festival er Design Region Bergen sin viktigste synlighets- og nettverksarena. Målet med festivalen er å synliggjøre design-kompetansen som befinner seg i Bergen og på Vestlandet. Dette initiativet fortsetter uavbrutt.

2 – Strategiske muligheter

En geografisk ekspansjon fra Bergensregionen til Vestlandet for å kunne inkludere mer av Gullkysten, med gode designmiljøer i de største byene, høy tetthet av næringsklynger og mange like forutsetninger og utfordringer. Et større nedslagsfelt.

En faglig ekspansjon slik at Design Region Bergen representerer bredden i designfaget, fra form til metode. Samle en helhetlig designkompetanse for en bærekraftig fremtid. For å få det til bør organisasjonen være et *felleskap av designere*.

Temagrupper bringer sammen medlemmer rundt et felles engasjement, og kanaliserer denne aktiviteten til ulike typer prosjekter, på tvers av designdisipliner. Dette bidrar til å øke mengden store tverrfaglige designdrevne prosjekter i regionen og DRB kan kombinere et høyt aktivitetsnivå med en smidig administrasjon.

Disse ekspansjonene vil kunne gi organisasjonen et større mandat, og en tydeligere stemme i den nasjonale debatten. Det posisjonerer organisasjonen til å ta et bredere spekter av oppgaver og initiativ, både i egen regi, og som samarbeidspartner med andre klynger, organisasjoner og det offentlige, regionalt og nasjonalt.

Historikk og Design Region Bergen i dag

12.februar 2019 stemte Design Region Bergen (DRB) sine medlemmer mot daværende forslag fra styret om legge ned organisasjonen. Dette var et tydelig signal om et fortsatt engasjement i medlemsmassen og viktigheten av å ha en medlemsorganisasjon som jobber for å styrke og synliggjøre regionens samlede designmiljø.

DRB er en non-profit interesseorganisasjon som arbeider for økt strategisk bruk av design, og designmetodikk som driver for bærekraftig samfunns- og næringsutvikling.

Designfaget omfatter en bred horisont profesjoner. Det er viktig for DRB å synliggjøre hvilke ressurser som ligger i denne designfaglige bredden, og like viktig er det å sette fokus på hvordan disse profesjonene er med på å bygge regionen.

Design er en ressurs. Enkelt sagt er det kunnskap og metodikk som er avgjørende for å føre en ide ut til virkelighet, enten det gjelder et produkt, sted eller en handling – innen næring og samfunn.

Status organisasjonen medio august 2019

Sittende interimsstyret ble valgt 12. februar, og består av:

- Jon Skivenes, styreleder
- Gøril Selvik
- Stine Vinnes
- Askild Meltvik
- Petter Bergerud

Administrasjon:

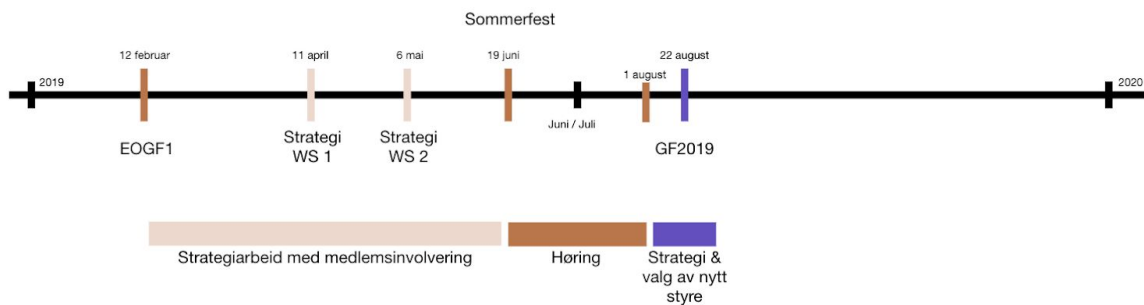
- Elizabeth Bovoli, Konstituert administrasjonssjef, 100% stilling
- Birgitta Ralston, Strategisk leder i en overgangsfase, 50% stilling

Interimsstyret har til nå hatt 16 arbeidsmøter. Fokuset har vært å tilrettelegge en strategi for videre drift av Design Region Bergen. I dette arbeidet har det inngått 2 strategi-workshops med organisasjonens medlemmer, 11. april med 24 deltagere og 6.mai med 29 deltakere. Prosessen og resultatet av dette arbeidet vil bli omtalt i senere kapittel.

DRB har per medio august 40 medlemmer. Dette betyr til sammen 2700 ansatte i medlemsbedriftene. Til sammenligning hadde DRB 24 medlemmer da interimsstyret tok over stafettspinnen i februar. Nytt fra juni 2019 er opprettelsen av DT-Alumni medlemskap. Dette opplever vi som svært populært og 54 av 136 Alumni har valgt å melde seg inn i løpet av sommeren.

Det er naturlig å tenke at medlemsmassen vil øke med fylkessammenslåingen. Den gir DRB muligheten til å oppnå et større geografisk nedslagsfelt.

I interimperioden har DRB sin administrasjonen bestått av 1,5 årsverk. Derav 1 årsverk i fast full stilling, og 0,5 årsverk i en midlertidig stilling. Per medio august er Bergen kommune og Hordaland Fylkeskommune inne med kr. 990 000,- i driftsstøtte for 2019. Dette har vi signaler på at vil kunne videreføres og mulig også økes. Syv søknader (utenom drift) er sendt og er nå til behandling.

Bergen Design Festival

Bergen Design Festival (BDF) er Design Region Bergen sin viktigste synlighets- og nettverksarena. Målet med festivalen er å synliggjøre design-kompetansen som befinner seg i regionen. Samtidig som vi vil synliggjøre designerne i regionen overfor hverandre, og på den måten skape et god miljø og en styrket fellesskapsfølelse.

Bergen Design Festival (BDF) er en årlig festival og møteplass for alle som setter pris på opplevelsen av godt design. Gjennom for eksempel frokostseminarer, foredrag, workshops og sosiale møteplasser, feirer festivalen designnæringen og viser hvordan design kan være både nyttig, bærekraftig, innovativt og vakkert.

For publikum er Bergen Design Festival en unik mulighet til å få innblikk i, og forståelse for, måten designere tenker på – og hvordan design både er en viktig brikke i samfunns- og næringsutviklingen, og herunder hvordan design er med på å utforme omgivelsene og hverdagen til den enkelte.

Hvem skal DRB være til for?

Medlemsperspektiv

I vedtektene til organisasjonen (2018) finner vi at:

Design Region Bergen (DRB) er en non-profit interesseorganisasjon som arbeider for økt bruk av design i Bergensregionen. Grunnlaget for deltakelse i Design Region Bergen er et forpliktende medlemskap med en differensiert medlemskontingent. Medlemmer i Design Region Bergen kan være bedrifter, institusjoner, organisasjoner, kommuner eller enkeltpersoner med tilknytning til regionens designmiljø.

Samtidig har DRB administrert næringsklyngen Human Innovation, som også har medlemskontingent som betingelse for medlemskap. Medlemmene i DRB er bedrifter, enkeltmedlemmer og organisasjoner i en bransjeoverskridende designverdikjede - som dekker både formfag og design som metode, fra leverandører til innkjøpere.

Dermed har medlemmene historisk vært svært viktige for organisasjonen. Gjennom medlems-involvering i strategiprosessen kommer det tydelig frem et fortsatt stort engasjement og god oppslutning om en medlemsbasert organisasjon.

Medlemmene våre ønsker seg en organisasjon som etablerer nettverk og møteplasser, som kan bidra til å bygge et tverrfaglig kompetent designmiljø på Vestlandet. Nettverket er viktig for å kunne være synlige, for drive faglig utvikling og sikre etableringer og rekruttering til designmiljøet i regionen.

Medlemmene vil at klyngen skal tørre å ta et faglig standpunkt, en nasjonal posisjon for design og som bærekraftig fremtidsbygger.

– Birgitta Ralston, strategisk leder

“DRB samler og utvikler Vestlandets designfelleskap”

- DRB skal være nasjonalt synlig og representere det regionale designmiljøet
- Veldig bra at DRB er en nøytral samarbeidspartner
- DRB skal samle designmiljøet bredt . Jeg vil møte flokken min.

Deltagere, Strategiworkshop 1 & 2

Samfunnsperspektiv

Selv om DRB er en medlemsbasert interesseorganisasjon, som arbeider for økt bruk av design på Vestlandet, har fokuset på samfunnsrollen lenge vært ledestjernen for arbeidet i organisasjonen. Medlemmenes engasjement rundt hvilken rolle design og designere kan spille i samfunnsutviklingen kommer tydelig frem i prosessen med å utvikle ny strategi.

Tidligere har Design-Thinking vært et av de viktigste satsningsområdene som har synliggjort organisasjonens samfunnsperspektiv. Design-Thinking anvender design som tverrfaglig, menneskeorientert, prototype-drevet innovasjonsmetodikk som håndterer organisatoriske utfordringer med kreativ problemløsning. Dette har vært en svært vellykket satsning, som har gitt fagfeltet bredere forankring mot både næringslivet og offentlig forvaltning.

Bærekraft

I strategiprosessen har det blitt tydelig at medlemmene ønsker at organisasjonen skal ta et tydeligere standpunkt til design som en bærekraftig fremtidsbygger.

Hver designdisiplin besitter kunnskap og kvaliteter som er nødvendige for å lykkes i møte med klimautfordringene vi står ovenfor, og for å skape en fremtid vi ønsker å leve i. I dag vet vi at 80% av miljøavtrykket til et produkt eller bygning blir avgjort i designfasen.

Det offentlige og næringslivet etterspør vår klynges kompetanse for å kunne løse utfordringene, og bidra til endringene som vi vet kommer raskt.

**“DRB-klyngen leverer
designekspertise for en
bærekraftig fremtid”**

Hva skal DRB være?

Organisasjonen skal;

- Bygge langsiktige samarbeid mellom medlemmer og samfunnsaktører
- Legge til rette for samarbeid med kompetanseklynger
- Generere tverrfaglige og nyskapende prosjekter
- Skape verdi gjennom bærekraftige prosjekter

Eksempler på temaer der designdrevet innovasjon kan spille en rolle

- Samfunn & byutvikling
- Helse & offentlige tjenester
- Sirkulær økonomi

Visjon

Visjon er vårt langsiktige, inspirerende mål:

Vestlandet skal være ledende i Norden på designdrevet verdiskaping som løfter samfunn og næringsliv inn i en bærekraftig fremtid.

Misjon

Misjonen forteller hva DRB gjør og hvordan vi jobber får å nå visjonen vår:

“Vi styrker det vestlandske designmiljøet gjennom arenaer for samarbeid, utforskning og kompetanseheving.

Vi bidrar til bærekraftig samfunns- og næringsutvikling gjennom designdrevne innovasjonsprosesser.”

Verdier

Verdiene skal bygge kultur både internt og eksternt, og skal være styrende for atferd og beslutninger:

Inkluderende

Være en åpen organisasjon som skaper muligheter for bredden i designmiljøet; fra form til metode, fra etablerte til nykommere.

Ansvarlig

Alt vi engasjerer oss og medlemmene i, skal bidra til samfunnsutvikling og en bærekraftig fremtid.

Koblende

Dialogpartner for medlemmene, det offentlige og næringslivet, både regionalt og nasjonalt.

Hvordan aktivere visjonen?

Strategien tar sikte på å ivareta det viktigste som organisasjonen har bygget opp, samtidig som den utforsker nye muligheter.

Videreføre essensen

Designdrevet innovasjon

Klyngen har vært en viktig arena for samarbeid, utforskning og kompetanseheving innen designdrevet innovasjon. En nasjonal partner. Denne samfunns- og næringsutviklingen har alltid vært sentralt for DRB sin virksomhet. Det er ønskelig at DRB skal fortsette med slike aktiviteter, men etter frafall av Arena-støtte er ikke dette mulig i 2019. For å komme i gang igjen vil være nødvendig å øke aktiviteten gradvis, i første omgang fra prosjekt til prosjekt. Parallelt er det også behov for å etablere en forutsigbar og langsiktig driftsstøtte, noe som forsøkes realisert gjennom en nøye balansering mellom organisasjonsform og tilskuddsordninger. Dette er en lengre prosess, hvor det kommende styret anbefales å fortsette sonderingen.

Utdanning

DT-studiet

For DRB er DT-studiet arvesølv. Design Thinking har vært avgjørende for å øke bruken av strategisk design i Bergensområdet, både i privat og offentlig sektor. Det er viktig å ivareta denne verdien. 2019 har vært et nødvendig hvileår for å profesjonalisere studiet ytterligere, men det er avgjørende med kontinuitet for å sikre videre drift. DRB fortsetter samarbeidet med UiB, NHH og HVL, og tar sikte på å lansere et forbedret tilbud i 2020.

DT Masterclass

Utvikle en videreutdanning for DT alumni, med personlig utvikling og implementering av kunnskapen inhouse og hos kunder.

Portfølje av kortere kurs

Det er ønskelig å gradvis utvide en utdanningsportefølje med et utvalg korte kurs (1-10 dager), for å videreutvikle våre metoder for tverrfaglig samarbeid. Målet er å etablere noen temaer som er aktuelle for både designere og næringsliv. Kurs som vil være et naturlig supplement til DT, men som også står på egne bein.

- Design i en sirkulær økonomi
- Transformative leadership for sustainability
- Systemic design / Systems thinking

Samarbeidspartnere kan være fra næring og det offentlige (andre enn utdanningsinstitusjonene)

Strategiske muligheter

Vi ser for oss å utvikle organisasjonen på to måter:

Geografisk ekspansjon

Bergensregionen har vært en god base for DRB. Det er likevel en god anledning til å vurdere om det er hensiktsmessig å øke nedslagsfeltet til Vestlandet.

- Det er mange gode designmiljøer spesielt i de 3 største byene.
- En kyststripe med mange like forutsetninger, både når det gjelder geografi næring og kultur.

- Størstedelen av verdiskapingen i Norge skjer på Vestlandet. Her ligger også flest næringsklynger i hele landet. *Gullkysten*.
- Hordaland Fylkeskommune blir til Vestland. En av våre viktigste samarbeidspartnere.
- Rogaland FK samt Møre og Romsdal FK, blir viktig å få med på laget dersom vi skal sikre finansiering av utvidelse av nedslagsfelt.

Faglig ekspansjon

Designfaglig bredde

Vi ønsker at DRB skal representere bredden i designfaget. Vi trenger helhetlig designkompetanse for en bærekraftig fremtid. Hver designdisiplin har kunnskap og kvaliteter som er nødvendige for å lykkes i møte med klimautfordringene vi står overfor, og for å skape en fremtid vi ønsker å leve i. For eksempel kan produktdesignere bidra med materialbasert utforskning av biomateriale fra regionale ressurser, prototyping, småskala- og holdbar industriell produksjon. Tjenestedesignere og design-tenkere kan forme systemer for sirkulær økonomi, tilpasset en lokal kontekst. Arkitekter og designere kan være drivere for bærekraftige omgivelser, bygg, byrom og digitalt.

Design + Arkitektur

Fagfeltene Design og Arkitektur beveger seg stadig nærmere hverandre, med et økende fokus på strategiske og systemiske tilnærminger.

Som samfunn blir våre omgivelser formet i denne prosessen. Vårt mulighetsrom. Vår virkelighet. For å kunne forbedre vår verden er det et behov å se hele bildet, fra makro til mikro, slik at byen best mulig kan ivareta sine innbyggere på en bærekraftig, tilpasningsdyktig og smidig måte.

I dag deler Design og Arkitektur byen som arena, men i Bergen ser en kun skygger av hverandres eksistens. Begge er klar over hverandre, men uten samspill. Det er ingen samarbeid om en overordnet metodikk, eller en felles møteplass. Vi trenger en arena for å utforske muligheter – til å eksperimentere i fellesskap.

Design og Arkitektur har et felles fundament og tilnærming, og har mye å lære av hverandre. Vi står sterkere sammen.

Fellesskap

En slik bredde er mulig, og for å få det til bør DRB være et *fellesskap*. Et tverrfaglig nettverk av aktører som kan spille på hverandres styrker. Bidra aktivt i temagrupper, hvor designere kan bruke sin ekspertise for å løse oppgaver knyttet til samfunnsnyttige felt.

Strategisk posisjonering

Nasjonalt samspill geografisk og faglig

En slik kombinasjon av geografisk ekspansjon og faglig utvidelse vil kunne gi organisasjonen et større mandat, og en tydeligere stemme i den nasjonale debatten.

Dette posisjonerer organisasjonen til å ta et bredere spekter av oppgaver og initiativ, både i egen regi, og som samarbeidspartner med andre klynger, organisasjoner og det offentlige, regionalt og nasjonalt.

Internasjonale allianser

Fra en regional og nasjonal posisjon kan man inngå europeiske og nordiske fagsamarbeid. Vi ønsker å skape slike muligheter for medlemmene i DRB i form av EU-prosjekter, kunnskapsoverføring og samarbeid utover landegrensene.

Valg av navn

En konsekvens av en geografisk og faglig ekspansjon vil være en endring av navn. Dette kan være en endring til et navn som beskriver det nye nedslagsfeltet, eller til et navn som er en mer abstrakt betegnelse av organisasjonens virke.

Eksempler på navn kan være VEDA (Vestlandet Design og Arkitektur, eller ADA (Arena for Design og Arkitektur).

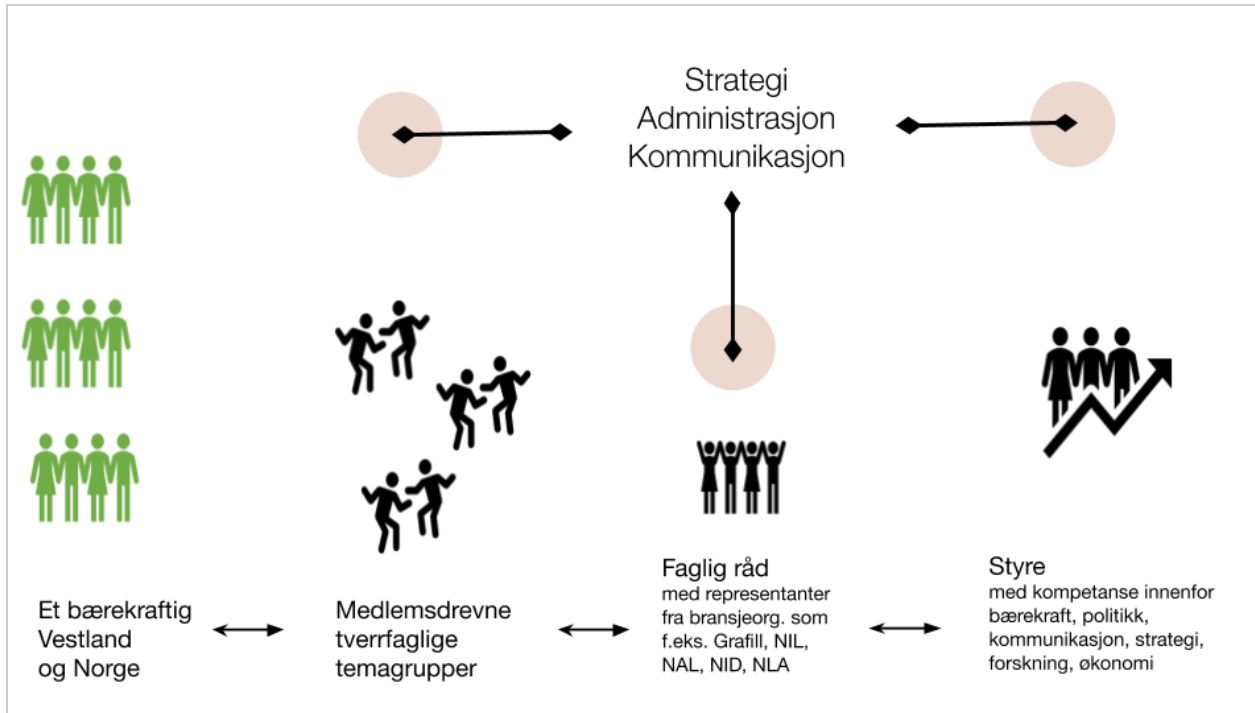
Et nytt navn er en konsekvens av valgt strategisk retning, og en oppgave for det kommende styret.

Hvordan kan DRB organiseres?

Et viktig formål med DRB er å øke bruk av design både som form og metode. Design har en egenverdi gjennom å berike brukeres opplevelser - alt fra kunst til funksjon - og vi mener at design som metode og strategisk virkemiddel har en viktig plass i alle bransjers verdikjeder.

For å få dette til ønsker vi å skape en mer aktiv organisasjon med stort engasjement fra medlemmer og andre interessenter som sammen skaper et levende designfelleskap. Vi tror dette er mulig å få dette til ved å etablere medlemsdrevne temagrupper, et faglig råd, jevnlig møteplasser med alle interessenter og en felles kommunikasjonskanal.

Vi ser for oss en lean **administrasjon** som optimaliseres i forhold til aktivitetene i medlemsorganisasjonen.

Styret bør inneha variert kompetanse, blant annet innen bærekraft, politikk, kommunikasjon, strategi, forskning og økonomi, samt representere det geografiske nedslagsfeltet.

Det faglige rådet skal bistå styret og administrasjonen med innspill til arrangement, kompetanseheving og prosjekt som design-fellesskapet trenger for å være nasjonalt og internasjonalt konkurransedyktig. Deltagerne i det faglige rådet kan være representanter fra relevante bransjeorganisasjoner, som: Grafill, NIL, NID, NAL, NLA, IxDA, Norwegian Fashion Hub, Norske Kunsthåndverkere osv.

Administrasjonen tar initiativ til oppstart av **medlemsdrevne tverrfaglige temagrupper** som baseres på frivillighet og interesse.

Temagrupper bringer sammen medlemmer og premissleverandører (offentlige, næringsklynger) rundt et felles engasjement, og denne aktiviteten skal stimulere til ulike typer prosjekter, på tvers av designdisipliner.

Temagrupper kan etableres med bredde (for designtverrfaglighet), eller med spiss (for å styrke spesifikke fagområder). Dette er semi-autonome grupper som drives av medlemmer for å skape forprosjekter med hovedvekt på bærekraftig omstilling, eller for kunnskapsutvikling og

-overføring. Temagrupper er eksperimentelle soner for å skape samarbeid som svarer på komplekse problemstillinger som er vanskelige for den enkelte leverandør å løse alene.

Denne organiseringen vil underbygge kompetanse, synlighet og nettverk.

Det er et viktig prinsipp at kompetansen som bygges er hos medlemmer, ikke i administrasjonen. DRB skal ikke selv utføre hovedprosjekt eller annen aktivitet som konkurrerer med designbransjen.

Mulig finansiering av ny strategi

Pr i dag har DRB ca 1 mill NOK i avtalt driftsstøtte fra Bergen Kommune og Hordaland Fylkeskommune. Vi har søkt om ca 700` NOK i prosjektmidler fra Kulturrådet. Dette betyr at dersom vi skal utvide geografisk nedslagsfelt, må vi søke om driftsmidler fra fylkeskommunene Vestland, Rogaland og Møre og Romsdal. I tillegg må det nasjonale følges opp: Kulturrådet, Kulturdepartementet etc. Det er viktig å følge med på regional-reformen og hvordan nasjonale tilskudd til regional utvikling fordeles.

Når driftstilskudd er sikret, kan arbeidet med for- og prosjektsøknader forsterkes.

Design Thinking utdanningen har gitt inntekter, men ikke overskudd. Mulighetene for en positiv bunnlinje må vurderes. Kan f.eks. Design Thinking utdannelsen, eller andre aktiviteter være så interessante for andre at det kan genereres sponsorinntekter? Mulighetene bør utforskes.

Medlemsinntektene er relativt små i dag, ca 130`nok i 2019. Mulighetene for å øke medlemsinntektene gjennom å rekruttere flere medlemmer samt se på en differensiert medlemsavgift, bør vurderes.

